

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob **torških, četrških in sobotnih**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za teden 1.50, za mesec 4.50, za tri mesece 12.00, za pol leta 24.00, za leto 48.00. — Naročnine se plačujejo naprej na naročbo brez priploga naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobakov v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglašajo se računo po tarifu v petcu: za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglašaji itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglašaji sprejema **upravnništvo** ulica Molino pri čelo št. 3, II. nadst. Naročnine in oglašaji se plačujejo loco Trst. Odprto reklama neje se prosto poštuje.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Častitim našim gg. naročnikom!

Četrto četrletje poteče v kratkem, a večina častitih naših naročnikov ni še poslala nikakega predplačila za to četrletje. Ker se ima naročnina plačevati naprej, začeli smo prilagati listu pošne nakaznice, iz katerih vsak razvidi svoj zastanek do zvršetka tekočega leta. Kdor ne pošlje naročnine vsaj do 15. decembra t. l. temu bomo primorani ustaviti list.

Upravištvo „Edinosti“.

Združenje slovenskih in hrvatskih poslancev.

Z Dunaja smo prejeli nastopni komuniké:

Danes so se na poziv g. dra. Laginje zbrali na skupno posvetovanje naslednji slovenski in hrvatski državni poslanci: gg. *Biankini, Borčić, Dapar, dr. Ferjančič, dr. Gregorčič, dr. Gregorec, Koblar, Kušar, Perić, dr. Laginja, Nabergaj, Pfeifer, Povše, Robić, Spinčić, dr. Susteršič in Višnikar*.

Uvažuje željo, katera se je od več strani javno izrekla, da bi se namreč v novem državnem zboru vsi slovenski in hrvatski poslanci za uspešno delovanje združili v jedinstven parlamentarni klub, izjavili so že na tej prvi razpravi zastopniki vseh strank soglasno, da je v kljub vsem načelnim razlikam, ne samo mogoče, nego, gledé na dobljene izkušnje in na korist naroda, *uprav potrebno, da hrvatski in slovenski poslanci v prihodnjem državnem zboru osnujejo med seboj parlamentarno skupino v serho odločnega, solidarnega postopanja v narodnosnih in gospodarstvenih uprasanjih*; — izrekli so nadalje, da oživotvorenje te namere prepušča vodstvom raznih političskih strank v posameznih pokrajinah, ter so izjavili zastopniki vseh strank, da so njih vodstva pripravljena stopiti v za to potrebne dogovore.

Po nujnih opraviilih zunaj Dunaja zadržani poslanci: gg. *dr. Bulat, grof Coronini*,

PODLISTEK

Krivoseska gostilna.

Srbaki spisal Gijaro Jakšić; preložil A. B.

I.

„Tista vaša gostilna bode še moja smrt“, je dejala žena Mitra svojemu možu Stojadinu, ki se je ravno odpravil z doma. „Vem, da te opravi sedaj ne ženo odtod, marveč vaša preklicana gostilna. Naj bode delavnik — v gostilno! Naj bode praznik — v gostilno! Le čudim se, da vas tako dolge more trpeti vražji cincar“. (Cincarji so premeteni in dobičkazežljivi trgovalci in gostilničarji, navadno grškega pokoljenja, in pri domačinih jako nepriljubljeni.)

Stojadin je nevséčne molčal med to propovedjo, sedaj pa je namesto odgovora mastni fes potisnil nize na glavo, počasi šel iz hiše preko češpljevega vrta ter onostran plotu krenil na stezo, ki je njegov dvorec vezala z veliko cesto. Ob tej je stala krivoseska gostilna.

Ta cesta se prav za prav ni mogla zvati velika, ker je le nekaj majhnih vasi in sel vezala z mesti Kragujevac, Požarevac in drugimi malimi kraji. Trgovci so le redkokrat zahajali semkaj:

dr. *Klaič, vit. Šupuk in Vošnjak* izjavili so posredno svoje soglasje.

Dunaj, 26. novembra 1896.

Radostnim srcem in nadahnjeni čutom hvalečnosti do vseh gospodov poslancev, pozdravljamo ta njih rodoljubni sklep. Ta njih sklep smemo imenovati epohalnim dogodkom v našem narodnem življenju: s tem sklepom je zasijala zvezda nade v boljšo bodočnost. A mi se nismo vzradostili le na sklepu samem, ampak tudi na njega utemeljevanju. Poslanci pravijo, da združenje ni le mogoče, ampak tudi *„uprav potrebno“* z ozirom na korist naroda. Blagoslovljeno bodi to evangelje — zloznega dela za bodočnost naroda hrvatsko-slovenskega! Mi ne govorimo radi o svojih zaslugah in o svojih uspehih, ali to pot si ne moremo kaj, da ne bi izjavili, da občutimo neko posebno zadoščenje, ker se je vendar približala svoji rešitvi ideja, za katero smo se ravno mi borili vztrajno, dosledno in vsemi skromnimi silami svojimi.

O krščanskih socialistih.

Ko se nam je sredi volilnega boja na Dunaju očitalo tudi se slovenske strani naše simpatizovanje s krščansko-socialnim gibanjem, in se je pri tem povdarjalo še posebno, kako se krščanski socialisti pajdašijo z najhujimi nemškimi nacionalci in najsrdečiji sovražniki slovanstva, ostali smo mi trezni in hladni računarji in se nismo ni za las odmaknili od svojih nazorov, ali če hočete „simpatij“ do krščansko-socialnega gibanja. Trdno uverjeni, da pot do boljših časov avstrijskemu slovanstvu more voditi jedino le preko porušene stranke židovskih liberalcev; uverjeni, da nam ni jedina druga nemška skupina ne more biti tako nevarna, nego nam je bila nemško-liberalna — ker se je hinavski skrivala pod krinko svojega „avstrijstva“ in svoje „lojalnosti“, tako, da so mislili tudi drugi ljudje gori do najvišjih krogov, da je ona res jedina „državna stranka“ — računali smo trezno in tehtali smo prevdarno in rekli smo si: tu je zlo in tam je zlo; kakor pametni ljudje iz-

tam pa tam kakšen gostilničar iz Stipe ali kakšen kramar iz mesta, skupljajoči sloveče slive Šumadije. To so bili skoro jedini tujci.

„No, ali nisem rekla?“ je dejala Mitra, strupeno gledaje za možem. „Saj sem vedela, da gre v gostilno. Včeraj je prodal v Rači dve ovci z jagnjeti; polovico skupila je precej tam zapil pri raškem cincarju, ostalo pa zapije sedaj pri našem cincarju. Kaznil ga Bog! Vidi se mi, kakor bi mu bil kdo naredil! Dokler se je izogibal gostilne, je bile veselo življenje v hiši Delimirovičev, a sedaj —

Mitra je vzdahnila globoko.

„Ne govori, mati, pred božičem tako“, je pričela sedaj iz temnega kota mlada Stojna, ki je poslušala materine besede. „Saj veš, ako v tem času izrečeš zlo željo, se rada uresniči. Rajši molči.“

„Le kameni morejo molčati, ako gre gospodarstvo od dne do dne bolj rakovo pot.“

Mitra je bila dobra ženka in vrla gospodinja, le nadležna in čemerna je postala — ravno nasprotna njeni hčeri Stojni, katere je bila sama milina in pohlevnost. Stojna je živo čutila z vsemi; kaj lahko so jej solze stopile v oči; ako je bil kak posel, ali celo njenih bratov kateri kaznovan

berimo si — manje zlo! — Kar se dostaje naših posebnih slovenskih narodnih teženj, vedeli smo tudi mi, da imamo posla z nasprotniki tu in tam. V tem pogledu se nismo udajali nikakim iluzijam. Toda, jedno nam je bilo jasno takoj, da je jedna točka, ob koji bomo mogli soglašati s krščanskimi socialisti, dočim se ob vseh vprašanjih brez izjeme le križajo naša pota z nemško-liberalnimi. Vedeli smo, da se krščanski socialisti nikdar ne bode identifikovali z narodnostnimi nazori našimi, zato pa smo tudi vedeli, da nam bodo vendar oni sorodnejši, nego liberalci, se svojimi gospodarskimi načeli. Pozneji dogodki so dokazali, da se nismo motili.

Pa še nekaj drugega je bilo, kar je provzročalo, da se nismo plašili zveze kršč. socialistov z nacionalci: uverjeni smo bili, da tej zvezi ne bode obetanka. Mi smo trdili že takrat, da vse tisto „koketovanje“ antisemitizma z nacionalci je bilo le dobro proračunjeno taktičsko sredstvo, kakoršnega je trebalo za rešitev uprav gorostasne naloge, ki so si jo nadeli krščanski socialisti. Ako le malo premotrmo položaj krščanskih socialistov, kakor je bil isti v resnici pred dvema letoma, ako pomislimo, koliko vsoto sile in močij je predstavljala še takrat nemško-liberalna stranka; ako pomislimo, da je ta stranka se svojim oblastnim nastopanjem in z ogromno silo svojega neverjetno razvitega časopisja oplašila tudi sedanjega ministerskega predsednika, da se je odločno postavil na nje stran in da se je toliko eksponoval njej v prilog, da je moral slednjič na najvišjem mestu iskati rešitve iz zagate, v katero je bil zašel vsled tega, ker so mu imponovale stisnjene in grozeče pesti nemškega liberalizma; ako pomislimo, da so bili tem pestem na pomoč cepci, katerimi so otepali Žido-Madžari, ti nerazdružni bratje in zavezniki naših liberalcev; ako pomislimo torej, da se je bilo mlademu krščansko-socialnemu gibanju boriti z vsem ogromnim aparatom naše vlade, ogerske vlade in silovite židovske aleance, — silovite po ogromnih kapitalih, ki so jej na razpolago — ako pomislimo torej vse to, se ne smemo čuditi, da so Lueger in tovariši iskali zaveznikov. Našli

zaradi nepokorščine, je tožila kakor da je to doletelo njo. Ta mehkost in dobrosrčnost se je izražala tudi v nenavadno lepih in nežnih potezah njenega obraza. Lica in brade ni imela tako močne, kakor je že to navada pri kmetskih devojkah; tudi čez pas je bila dosti tanjša in roke so jej bile, čeprav je čez dan pridno delala, kakor mlekom polite. Zato je tovarišice tudi niso smatrale sebi jednako, marveč so jo zvale „Dalmatinko“.

„Stajna, dete moje, ti si še mlada in ne veš, kaj se vse godi v hiši. Glej, tvoj ded je zapustil Stojadinu lepo imetje: poslopja, širna in prostorna; škodnje in klet, polne pšenice in vina; ni se nam trebalo sramovati sprejemati samega načelnika, in naša hiša je bila vedno polna trgovcev. Po naših livadah in pašnikih se je paslo več nego tristo ovac in goved, svinj in prasetrov pa so bile polne ograje. Kje so sedaj tiste črede goved? Kje so konji in žrebeta? In v naši zadrugi senikomur še sanjale ni, kako more človek v lepem domu, na dedni zemlji in med vrliimi svoji, zabresti v dolgove!“

(Pride še.)

so takih zaveznikov v nemških nacionalcih in le-ti so jim bili — dobro došli! Kakor pri vsaki pogodbi in pri vsaki zvezi je veljalo tudi tu: Do ut des — dam, če mi daš! Po takem razumemo lahko, zakaj je krščansko-socijalno gibanje moralo dovoljevati koncesij nemškemu nacionalizmu!

S tega stališča smo sodili mi takrat tiste toli obsojane „ekstravagancije“, „breznačajnost“ in „nestalnost“ dra. Luegerja. A dobro se spominjamo, da smo prorokovali že takrat, da v novi, iz toli različnih življenj sestavljeni stranki mora priti do purifikacije, do ločenja duhov, ki ne spadajo skupaj. I v tem pogledu se nismo motili! Kmalu po izvojevanju zmagi o občinskih volitvah na Dunaju pričele so praske med krščansko-socijalnimi in nemškonacionalnimi glasili in kmalu zatem so najhujši nacionalci izstopili iz kluba večine v občinski zbornici. Razpor se je širil bolj in bolj, a ob zadnjih volitvah v deželni zbor nižjeavstrijski je prišlo do očitne borbe med krščanskim socijalizmom in prusjaštvom Schönererjeve barve. Prišlo je kakor smo slutili mi od prvega začetka in kakor je moralo priti: krščanski socijalisti so energično otresli od sebe nemško-nacionalne srditeže. Te volitve so bile epohalne v dvojnem pogledu: nemški židoliberalizem je bil pogažen slednjič tudi v osrednji pokrajini in pogaženo je bilo — temeljito pogaženo — tudi Schönererjevo prusjaštvo! Ali da se razumemo! Mi nočemo trditi, da so nemški krščanski socijalisti navdušeni za narodno enakopravnost Slovanov. Tako najvni in nerazsodni nismo tudi mi. I proti njim bode borbe za naša narodna prava, ali borba ne bode tako zoperna, odijozna, to pa že zato ne, ker smo si sorodni žnjimi v gospodarskem pogledu. Ako hočemo torej prav označiti zmago krščanskega socijalizma nad liberalci in Prusjaki, moramo reči kakor gori: zmagalo je manjše zlo, ako sodimo to zmago se slovenskega stališča, in zmagalo je absolutno dobro, ako jo sodimo z avstrijskega stališča. Kajti avstrijskega patrijotizma ni smeti odrekati dra. Luegerju in tovarišem.

Pomisli, dragi čitatelj, vse to, in potem sodi, da-li smo res bili tako „najvni“ in „kratkovidni“, ali celo nedosledni z ozirom na svoja narodna načela, ko smo želeli zmage krščanskemu socijalizmu! In če smo že „nedosledni“, se pa nahajamo v imenitni družbi — saj tudi grof Badeni danes nekoliko drugače sodi o krščansko-socijalnem gibanju, nego je sodil o svojem nastopu!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 28. novembra 1896.

Državni zbor. V včerajšnji seji poslanske zbornice so stavili poslanci Marani in tovariši najni predlog, tičeči se povodnji na Goriškem. — Zbornica je v sprejela zakonske načrte radi uravnave plač učiteljev na državnih srednjih šolah in vadicah, in sicer s terminom za uveljavljenje, kakor ga je predložila vlada. V sprejel se je tudi dodatni predlog posl. Lupula, glasom katerega so opravičeni ministri, zaustaviti kvalifikacijsko doklado za dobo najdalje treh let, potem, ako se je dotičnik popred že posvaril ali dobil ukor. Tekom debate se je skliceval minister Gautsch na prizadevanje vlade, da vsa učiteljska mesta po možnosti popolni z izprašanimi učitelji, radi česar hoče i nadalje razlikovati med izprašanimi in neizprašanimi suplenti. Potem se je vršila razprava o nujnem predlogu posl. Kronawetter, Pernertorfer in tovariši, da bi se izdala kazenskosodna določila v obrambo pravice do združevanja, zborovanja in peticijsovanja. V razpravo je posegnil tudi minister pravosodja v zmislu, ki ni bil baš prijazen temu predlogu. Izvajanja ministroma so tu pa tam vzbujala veselost na račun predlagateljev. Najprej je zatrdil minister, da bi trebalo poprej intenzivnih poizvedovanj, predno moremo soditi o potrebi takega zakona, potem pa je povdarjal, da najvažnejše točke, navedene po predlagateljih, so že sedaj v kazenskem zakonu, posebno določa §. 98, da je zločinstvo javnega nasilstva kaznovati z ječo. Minister meni torej, da je ta predlog odvisen. Zatem je minister precej trdo prijel predlagatelje, očita jim, da pravo za pravo sami ne vedo, kaj hočejo, in da se niti ne zavedajo, kako dalekosežni so njih predlogi. Na tak način da se ne ustvarjajo zakoni! Vladi ni povoda,

da bi označala svoje stališče o tem predlogu; le se svojega osebnega stališča mora povedati minister, da je sovražnik vsacega neplodnega dela. Po daljši razpravi se je odklonila nujnost predloga posl. Kronawettera in tovarišev, predlog sam pa se je prepustil postopanju, kakor ga določa poslovni red.

Hohenwartov klub. Sic transit gloria mundi! Vse mine, tako se glasi slovenska pesem. Ta rek velja v povečani meri tudi za političko življenje. Tudi stranke in skupine se preživljajo. Bodisi, da so dovršile svojo nalogo, bodisi da so zgrešile svojo prvotno pot: pred ali slej zgube pravo do obstanka in umakniti se morajo novim tvorbam, kakor jih zahtevajo premenjene potrebe in premenjene razmere.

Tudi Hohenwartov klub se je preživel. I on se bode moral umakniti premenjenim razmeram in razširjenim potrebam avstrijskega slovanstva. Dolgo že se širi glas, da načelnik temu klubu ne bode več kandidiral o prihodnjih državnozbornih volitvah, a z njegovim odstopom zgubi tudi klub pravni ali vsaj navidezni naslov za svoj obstanek. Moč tega kluba ni bila pravo za pravo v njem samem, ampak v osebi njega načelnika, v veliki spretnosti tega moža, v njega zvezah in pa tudi v njega ugledu, ki ga je užival povsodi, gori do najvišjih krogov. V tem je bila velika prednost Hohenwartovega kluba, a tudi njega slabost. Temeljni vogal temu klubu so bili od prvega početka tudi naši slovanski poslanci. Klub je brez-pogojno in poslušno sledil volji svojega načelnika. Ta načelnik pa je Nemec, a kako naj bi imel Nemec pravega zmisla za slovenske narodne potrebe? Bodimo pravični, ne more ga imeti! Hohenwartov klub že po svojem bitstvu ni torej mogel ugajati potrebam naroda slovenskega, in je le prenaravno, da je od dne in dne naraščalo nasprotje proti njemu. S prvega začetka se je bilo pač nadejati, da je Hohenwartovemu klubu res do tega, da se razmere v Avstriji uravnajo v zmislu resničnih narodnostnih odnošajev, a pozneje se je ta namen zgubil bolj in bolj v neki polumegli in zadnja leta smo videli voditelja kluba na pozorišču le tedaj, ako je trebalo prav genijalno zasnovati kako akcijo — v pomoč vladam, kadar so bile iste v zadregi. Tako je isti Hohenwart, o katerem smo se nadejali leta 1870., da postavi Avstrijo na nje naravno podlago ter da definitivno poruši nenaravno nadvladje nemško, slednjič zašel — in klub seveda žnjim — v koalicijsko nesrečnega spomina ter v zvezo s tistimi liberalci, ki so strupeni sovražniki tistih Slovencev, ki so bili zopet vogelni kamen Hohenwartovemu klubu. S tem pa klub ni le zanemarjal narodnih koristij Slovencev, ampak je nastopal proti njim. Danes menda soglašamo vsi, da za bodočnost absolutno ne kaže, da bi Slovenci ostali v tem klubu. Isti je zgubil pravico do obstanka. Ne zato, ker je dovršil svojo nalogo, ampak, ker jo je zgrešil!

Iz občinskega sveta dunajskega. Včeraj je imel občinski svet dunajski sejo, ki je bila dokaj viharina in tudi zanimiva z ozirom na naš današnji uvodni članek. Znamenita je bila ta seja, ker je bila viharina, dasi niso došli nemški liberalci. Spopad je bil namreč med krščanskimi socijalisti in nemškimi nacionalci. Najprej se je predčital neki protest, ki so ga doposlali nemško-liberalni svetovalci, zatem pa je zbor razpravljaj o predlogu, da se katoliškemu društvu dovoli podpora 1000 gld. Temu predlogu so se odločno uprli nemški nacionalci, a predlog je bil vendar vsprejet z veliko večino. Spopad je bil toli silen, da so krščanski socijalisti kričali nacionalnim govornikom: Pfui! — Značilen je bil tudi predlog nacionalca Brunnerja, naj bi se županu Strobachu izrekla nezaupnica, kateri predlog je seveda zavrgla krščansko-socijalna večina. Ti dogodki nam pravijo torej, da je že prišlo do ločitve med krščanskimi socijalisti in nacionalci, in pravijo nam tudi, da ti dve skupini nisti ločeni le po političkih nazorih, nego tudi po verskih. To smo hoteli konstatovati v podkrepljenje svojih nazorov, povedanih v našem današnjem uvodnem članku.

Romunski parlament. Zasedanje romunskega parlamenta je otvoril včeraj kralj posebnim prestolnim govorom. V istem povdarja kralj Karol, da je Romunska v izvrstnih odnošajih do vseh družih držav ter da se je posebno letos pokazala naraščajoča važnost Romunske. S tem je hotel kralj očividno

namigniti na sestanek treh vladarjev povodom slavnosti otvorjenja „Železnih vrat“ in še posebno na obisk cesarja Frana Josipa I. v Bukarešti. In res povdarja prestolni govor v poznejih odstavkih, kako prisrčno je vsa dežela vsprejela avstrijskega vladarja. S tem vsprejemom da je bila izražena hvaležnost dežele na dokazu toplega prijateljstva in na dobrohotnosti vladarja sosednje države. Prestolni govor je bil vsprejet entuzijastiški.

Zaroka srbskega kralja. Iz Beligradskih dvornih krogov prihaja zatrdilo, da se zaroka kralja Aleksandra s princeso Aleksandro od Sachsen-Koburg-Gotha oficijelno objavi takoj potem, ko se kralj vrne iz Rima v Beligrad. (Princesa Aleksandra je hči vojvode Alfreda od Sachsen-Koburg-Gotha in unukinja angleške kraljice. Po svoji materi, rojeni veliki kneginji Mariji, je v bližnem sorodstvu z ruskim carjem. Nje sestra Marija je poročena z romunskim prestolonaslednikom. Princesa Aleksandra ima 18 let. Uredn.)

Srbski kralj v Italiji. Včeraj se je kralj Aleksander poslovil od italijanske kraljice in se odpeljal v Neapelj. Na železniški postaji so se zbrali ministri in načelniki oblasti. Kralj Umberto je objel kralja Aleksandra.

Pred svojim odhodom je podelil srbski kralj raznim italijanskim dvornim dostojanstvenikom red Takova in je poklonil 3000 frankov za ubožce v Rimu.

Papeževemu državnemu tajniku, kardinalu Rampolli, je podelil srbski kralj red belega orla.

Različne vesti.

Jutrnji shod. Jutri popoldne priredi politično društvo „Edinost“ javen shod v Škedenju. Škedenjci so poznani kakor pošteni rodoljubi in trezni, razsodni možje! To nam najbolj priča dejstvo, da so ostali taki kakoršni so vzlic temu, da prav na to bližnje selo silno pritiska naval tujstva. Nobeno selo tržaške okolice nima morda toliko priseljencev nego Škedenj in v nobeno selo ne zahajajo tako pogosto najbolj kričavi vodje italijanske stranke, kakor ravno v to selo škedenjsko. In vendar so Škedenjci po ogromni večini — seveda, kolikor jih resničnih, pravih domačinov — ostali to, kar so: naši — pošteni slovenski okoličani. To se pokaže prav gotovo tudi na jutrnjem shodu. Ni za trenotek ne dvomimo, da bi se Škedenjci ne pridružili vredno in častno volji naroda, kakor se je ista pojavila na dosedanjih shodih. Tudi jutri doživimo prav gotovo sijajno manifestacijo, slovesen protest proti krivicam, ki se gode naši okolici, in proti nakanam, težečim za tem, da bi se naši okolici delamo nasilno in deloma zvijačno jemal nje slovensko narodni značaj. Škedenjci store svojo narodno dolžnost, to vemo; a store naj jo tudi mestni rodoljubje, da pride jutri v Škedenju do pojava pobratimstva in vzajemnosti med mestnimi in okoličanskimi Slovenci! Take slovesne izjave ne ostanejo brez utisa in morajo obroditi zaželenega sadu. Take izjave krepe nas same moralno, a njih glas čujejo in poštevajo tudi drugi. Nadejamo se torej, da pripomore, kdor le more, k temu, da bode mogel zopet jutri vsklikniti predsednik shodu: To je bil najimpozantniši vseh dosedanjih shodov!

K poročilu o shodu na Opčinah nam je še pridodati, da sti došli tudi nastopni brzojavki: Pazinski Hrvatje pozdravljajo brate Slovence in jim kličejo: Složno naprej, zmaga je naša. Živeli! Trinajstič. — Zavednim tržaškim Slovincem, posebno neustrašljivim voditeljem, kličejo iz Istre gromoviti: živio! Golob Mate, Gortan Martin, Gortan Šime, Bukovec, Grašič, Šironić Ivan, Anton, Fran, Peter, Božac Anton.

Imenovanja v finanči. Predsedništvo finančnega ravateljstva v Trstu je imenovalo finančnimi komisarji v IX. pl. r. konceptiste: Jakoba Federzollija, dr. Josipa Moditza, dr. Karla Weissa pl. Weldena in Gvida Fischerja pl. Edlauna.

Imenovanje in premeščenja na sodišču. Privzno sodišče tržaško je podelilo službo kancelista sodišču v Bujah naredniku c. in kr. 97. pešpolka, Ivanu Grafiču — Dovolilo je premeščenje kancelista Frana Josipa Chierega od okrajnega sodišča v Bujah k okr. sodišču v Gradiški ter kancelista Avgusta Marusiča iz Podgrada v Kormin.

Odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Trstu prične prihodnji teden nabirati da-

rove za „Božičnico“. Nadeja se, da se odzove slovensko občinstvo v Trstu in okolici tako rado- voljno kakor prejšnja leta. Siromašna deca, ki pohaja slovensko šolo sv. Cirila in Metoda, spo- minjala se bode še v poznih letih, da so jo blage Slovenke in blagi Slovenci obuli in oblekli v otroških letih. Hvaležni bodo dobrosrčnim daro- vateljem že sedaj, a še večjo hvaležnost izkažejo svojemu narodu-dobrotniku, ko postanejo možje. Nobena sila ne more izbrisati iz otroških src uda- nosti do onih oseb, katere so jim bile dobronice. Pomagajte torej sedanjim otrokom, ker s tem po- magate tudi narodu svojemu.

Č. g. Varto poslal nam je v ta namen že 2 gold. in gospa Maurer tudi 2 gold. Slovenci, Slo- venke, pomagajte!

Odbor tržaške ženske podružnice.

O aferi Trstenjakovi se je goriška „Soča“ brezpogojno pridružila naši sodbi, na kar jej na tem mestu izrekamo zahvalo. Razlika bi bila morda le ta, da je „Soča“ povila svoje menenje v ve- liko ostrejo in drastičnejšo obliko. Danes pa smo dobili z Dunaja dopis z mnogimi podpisi, v kate- rem nam dotičniki izrekajo „vse priznanje na pogumnih in odločnih besedah e priliki suspenziranja gosp. Trste- njaka!“

Iz Dekani nam pišejo: Novoustanovljeno „Po- grebno podporno društvo“ je imelo dne 21. no- vembra svoj ustanovni občni zbor. Začasni pred- sednik, gosp. J. Toškan, je pozdravil navzoče, razložil jim pomen tega društva za našo župnijo. Začasni tajnik, gosp. Ivan Kuret, je prečital pra- vila, potrjena od c. k. namestništva. Povedal je tudi, kako je deloval do sedaj začasni odbor. Isti je nabral do sedaj 29 udov. Na shodu so se upi- sal še trije udje in tako šteje društvo sedaj 32 udov. Potem so se pregledale knjige, iz katerih je razvidno, da je imelo društvo od 1. septembra pa do 21. novembra 57 glid. 10 nč. dohodkov in 7 glid. 55 nč. stroškov. O volitvi stalnega odbora so bili izvoljeni: Josip Toškan predsednikom, Ivan Kuret tajnikom in Anton Kožanc blagajnikom. Pregledovalci računov so bili izvoljeni z večino glasov: Ivan Mavrič iz Srednje Škofije, Ivan Gre- gorič Ivanov in Josip Gregorič iz Dekani. Odbor- niki pa: Ivan Mahnič, Josip Bertok in Josip Prinčič. Slednjič sta se vsprejela predloga, da me- sečnino je plačevati le blagajniku in sicer ob ne- deljah popoldne, ter da je takoj dati natisniti društvena pravila. Shod se je zaključil trikratnim živio Njeg. Veličanstvu.

Porotne razprave v Trstu Razven že objav- lenih razprav sti določeni za prihodnje zasedanje tržaške porote še ti-le razpravi: Dne 11. decem- bra razprava proti Katarini Bernadis, obtoženi go- ljufje. Predsednik: dvorni svetovalec Urbancich. — Dne 12. decembra: Fran Delpin in tovariši. Goljujfa. Predsednik: svetovalec Codrig.

Veliki koncert „Slovenskega pevskega dru- štva v Trstu“. V zmislu nedavno dane obljube priobčujemo tu vsopred koncerta, ki ga priredi to društvo dne 13. decembra v redutni dvorani gle- dališča „Politeama Rossetti“. Vspored bodo izvr- ševali moški in ženski zbor ter vojaška godba. Isti je sestavljen tako-le: 1. Jenko: „Naprej!“ orkester. 2. Hausmann: Frater Serafin, ouvertura, orkester. 3. A. Hubad: „Narodne pesmi“, A) moški zbor: a) Stoji, stoji tam Beligrad; b) Ko b' sedov ne bló, c) Zmiraj vesel, d) Lovska. 4. Ivanovič: „Meteor“, valček, orkester. 5. „Sarafan“, mešan zbor. 6. A. Dvořák: „Koncertna fantazija za gooli“, orkester. 7. F. S. Vilhar: „Hrvatska davorija“, moški zbor spremljevanjem orkestra. 8. Pehel: „Sokol v begu“, galop, orkester. 9. A. Hubad: „Narodne pesmi“: B) mešani zbor: e) Je pa davi slanica pala; f) Prišla je miška; g) Luna sije; h) Bratci veselí vsi l, i) Ljubca, povej, povej l, k) Škrjanček poje, žvrgoli. 10. Leibold: „Hrvatski dom“, velik potpourri, orkester. 11. Anton Förster: „Gorenjski slavček“, moški zbor spremljevanjem orkestra. 12. Ipavic: „Domovina“, duet, orkester. 13. Ant. Förster: „Ave Marija“, mešan zbor spremljevanjem orkestra. 14. I. pl. Zajc: „Nikola Šubić Zrinski“, veliki duet.

Nenadna smrt. Včeraj se je polotila nenadna slabost 49letne zasebnice Karoline Kerschner, sta- nujoče v ulici S. Nicolò hāt. 26. Ko je prihitel zdravnik z zdravniške postaje, bila je gospa že mrtva. Zadelo jo je káp na sreč. Truplo so od-

peljali v mrtvašnico pri sv. Justu. Ker je imela pokojnica veliko, bogato urejeno stanovanje in mnogo vrednostnih predmetov, obvestil je zdravnik oblast o smrti posestnice. Oblast je odredila no- tarja Piccolija, da napravi inventar ter da vzame v pohrano ključa stanovanja pokojnice.

Nesreča. 64letna zasebnica Lucija Vittorelli, stanujoča v ulici del Solitario, povzila je po noči na včeraj po pomoti nekoliko karbolne kisline na- mesto zdravila. Na zdravniški postaji dali so ji protistrupa in s tem je bila zmota paralizovana. Minolo noč pa ji je prišlo zlo. Hotela je na zdrav- niško postajo; prišle na stopnice, poletila se je starke omotica in nesrečnica se je zatrekla po stopnicah. Repot in zdihovalje ponesrečene ženske sta privabila domačine, ki so jo odnesli na nje stanovanje in pozvali zdravnika. Le-ta je konsta- toval, da si je sirota o padu razbila šrepinjo. Po- nesrečeno žensko so odnesli v bolnišnico. Zdravniki nimajo upanja, da okreva.

Razžaljenje uradne osebe. Dne 27. septembra t. l. je opazil c. kr. kancelist Franjo Gulič v ar- hivu tukajšnjega mestno-delegiranega okr. sodišča, da odvetnik dr. Engelbert vitez Daninos stoji s klobukom na glavi. Imenovani kancelist je opazil podrejenemu mu gosp. Tomasiniju, da ne sme dopustiti strankam, da bi imele klobuk na glavi. To se je zgodilo v navzočnosti imenovanega odvetnika.

Ko se je kancelist oddaljil, je opazil za njim odvetnik: „Imbecille, se vien cento consiglieri, no mi cavo cappel per ciapar malanni“.

Ker je bila beseda „imbecille“ namenjena kancelistu Guliču, je ta uložil zatožbo radi pre- stopka §. 312. k. z., pridržuje si, da bode postop- pal radi prestopka §. 496. istega k. z. v slučaju, ako bi bil žalivec oproščen prvo označenega prestopka.

Na razpravi, ki se je vršila dne 27. t. m. na c. kr. m. d. sodišču pred c. kr. pristavom Ri- mondo, se je hotel zatoženec zagovarjati s tem, da namreč beseda „imbecille“ ni bila namenjena to- žitelju, ampak njemu, zatožencu samemu, ter izre- čena drugače in ne tako, kakor razlaga toženec v svoji tožbi.

Ta famozni izgovor vitezev pa ni bil vzet za dober denar, kajti priča Baizero ga je uničila popolnoma pod ponudbo prisege; zatoženčeva priča Tomasini pa ni ničesar vedela o tem.

Na to se je izrekla rzsodba da odvetnik Daninos je kriv prestopka §. 312. k. z. ter je bil isti obsojen na 20 glid. globe.

Zatoženec je prijavil rekurz ter odšel ruedeč, kakor kuhan rak.

Legár v Pulju. Glasom iz Pulja došlih zane- sljivih poročil širi se epidemiški legár bolj in bolj. Obolelo je več gospedov in gospá iz najodličnejših rodbin. Zdravniki imajo opravila preko glave. Vče- raj je umrl prvi bolnik za to epidemije; bil je to neki učenec državnega gimnazija.

Skraino lopovstvo! Po noči na včeraj ukradli so drzni lopovi ob največji burji vrvi, ki so bile privezane ob tratoarju v ulicah San Marco in Mo- lino a vento, v varstvo mimoidočim pred silno burjo. Lopovi so odnesli kakih 60 metrov vrvi.

Ubegel vojaški begun. Te dni so prijeli poli- cijski organi na Rocolu beguna 9. pešpolka, sto- ječega v Celovcu, 23letnega Ivana Slavca. Kakor smo svojedobno sporočili, zaprli so Slavčevega prija- telja, pri katerem je bil skrit, beguna pa so izročili vojaški oblasti. Predvčerajšnjem pa je Slave ušel iz zapora v tukajšnji veliki vojašnici.

Ubegel cigan. V zaporih sodišča v Kopru je sedel cigan Gašpar Held in čakal, da ga odpeljejo v Ljubljano v prisilno delavnico. Po noči na včeraj pa je brzkone burja odnesla cigana iz luknje, kajti zastoj ga je iskal jetničar naslednje jutro po vseh kotih. Cigana le ni bilo. Sodišče v Kopru je priobčilo stvar tukajšnji policiji, ker je mogoče, da jo cigan primaha v Trst.

Papakosta je zopet poskusil uiti. Kakor znano, ušel je bil Papakosta pred par meseci iz ječe v Budimpešti in še-le čez mesec dni ujeli so ga zajedno z njegovim jetniškim tovarišem. Te dni pa je poskusil uiti iz zapora deželnega sodi- šča na Dunaju. Preskrbel si je — kdo zna od kodi in kako? — železen drog in par vrvi. Se svojim tovarišem, zaprtim v isti celici, je pomočjo droga jel podirati zid. Jetnika sta bila že dvignila

12 opek iz stena, ko so ju zasačili na delu. Od- pravili so ju vsakega v posebno celico. Sodna komisija je odredila, da je staviti oba v verige.

Razprava proti mednarodnim tatovom Papa- kosti in tovarišem prične na Dunaju dne 15. de- cembra. Trajala bode 6 dnij. Na tej razpravi bodo grški, srbski in francoski tolmač.

Rusija in Turčija. „S. Peterburgskija Vědo- mosti“ javljajo: Odposlanec knez Nelidov se vrne v kratkem na svoje mesto v Carjigrad. Isti priobči sultanu kategorično, da je Rusija prevzela nase nalogo, da prisili turško vlado na izpolnitev onega, kar ji je bilo priobčeno kakor sklep evropskih velesil. Rusiji je ležeče na tem, da vstočno vpra- šanje ne vzbudi vseevropskih homatij. Turčija bode morala slušati Rusijo, katera zamore dandanes obrniti vso svojo pozornost na to, da se reši vstočno vprašanje na tak način, ki ne bode imel v sebi nevarnosti za mednarodne homatije in pa, ki bode jamčil vso varnost kristijanom, živečim v turškem cesarstvu.

Najnovejše vesti.

Dunaj 27. (Poslanska zbornica.) Mnogo vo- lilcev mesta goriškega je uložilo protest proti vo- litvi Maranija. Protest se je izročil legitimacijskemu odseku. Zbornica je vsprejela predlogo o uravnavi plač učiteljev na državnih in obrtnih učnih zavodih. Istotako se je vsprejela resolucija posl. Burgstal- lerja. Resolucija zadeva povišanje aktivitetnih dok- lada za drž. uradnike tržaške.

Trgovinske brojavke in vesti.

Spomlad 1896 8.19 do 8.20 Oves za spomlad 6.00—6.02. Kš za spomlad 6.85—6.87. Kozica za maj-juni 1897. 4.06 4.07. Pšenica nova od 78 kil. f. 8.20—8.25 od 79 kil. 8.30—8.35, od 80 kil. f. 8.40—8.45 od 81 kil. f. 8.45 8.50 od 82 kil. f. 8.60 8.65. Ismenen 6.10—8.4—proso 5.65—6.10.

Pšenica: Slabe ponudbe in povpraševanje. Prodaja 10000 met. slot. po stalnih cenah. Vreme: oblačno. Praga. Norburani sladkor for. 12.12, november-december 12.12.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst a sarino vred odpošiljatelj precej l. 33.75 84—Concasse 34.75—35—Četvorni 36—V glavah sodih 37.50—Havre. Kava Santos good average za november 60—za mare 61.50.

Hamburg. Santos good average za november — za dec. 48.75. za mare 1897. f. 49.75, za jull 50.50.

Trgovinske broje 28. novembra 1896

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.85	101.85
Avstrijska renta v srebru	101.80	101.80
Avstrijska renta v zlatu	122.50	122.70
Kreditne akcijske	100.85	100.90
London 10 Let.	365.50	368.90
Napoleoni	119.95	119.90
20 mark	9.53	9.53
100 ital.	11.74	11.77
	45.17 1/2	45.17 1/2

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) Državna železnica. (Postaja pri sv. Andreja Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:
6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj, Divačo in na Dunaj
4.40 popol. v Herpelje, Divačo, Dunaj Pulj in Rovinj.
7.30 „ v Herpelje (in od Herpelj brzovlak v Pulj, Divačo, na Dunaj, v Beljak.)
Lokalni vlak ob praznikih:
2.20 popol. v Divačo.

DOHOD:
8.05 predp. iz Ljubljane, Divačo, Herpelj.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herpelj, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka Ljubljane,
Lokalni vlak ob praznikih:
8.35 popol. iz Divačo.

b) Južna železnica. (Postaja južne železnice.) Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:
7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.— „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko
8.05 „ brzovlak v nabrežino, Videm, Rim.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.— „ mešani vlak do Mürrzuschlaga.

DOHOD:
6.48 predp. mešani vlak iz Mürrzuschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak z Dunaja.
10.30 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.20 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —
8.56 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.

Stenski koledar za l. 1897

Od več strani se je naglašala potreba koledarja v slovenskem jeziku za rabo v pisarnah. — Tiskarna De- lenc v Trstu priredila je za leto 1897 tak koledar in ga prodaja po 20 nč. komad, s pošto 25 nč. Kdor si ga želi, naj pošlje omenjeni tiskarni po nakaznici 25 nč. in nastanjen naslov, ali pa naj pride sam v tiskarno, trg vo- jik vojašnice št. 2, kjer ga dobi po 20 nč. komad.

Hišo

z Kalistrovo ustanovo, jednonadstropno, z opeko krito, stoje ob glavni cesti v Rakitniku pri Postojni, prodaja iz proste roke Viljem Mayer na Reki, Via del Canale št. 2. Cena: jedentisoč gld. Hiša je pripravna za trgovino.

Bratje Ribarič, izdelovalci oglja v sv. Petru, priporočajo svojo zalogo v Trstu: **Via Ponderes št. 1, Piazza della Valle 2, via Madonina 2, Piazzetta Cordaiuoli 2.** z uhom tudi v ulici **Torrente** po **najnižjih cenah**. Ogļe I. kakovosti, karbonina, kok. drva na metre itd. Naročba se spremljuje tudi z dopisnico.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Milleflor). Člati, ki ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v železu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omet za ozdravljenje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni **PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.**

Zaloga pohištva

trrdke Alessandro Levi Minzi Trst, Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2. Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zastoj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Za mlekarje in gospodarje!

Tvrška G. Ferd. Resberg v Gorici je spravila v trgovino novo vrst moke za rejenje živine, katero uporabljajo že v planinskih deželah vsi živinorejci in mlekarji. Ta

moka za pitanje

je pripoznana po c. k. kmetijskem poskušališču v Gorici kot izborna sredstvo za rejenje in jo priporoča odjemnikom radi svoje redilne lastnosti za boljšo kakovost kravjega mleka.

Moka za pitanje se dobiva v zaznamovanih in s svincem zapečatenih vrečah od 50 kg. po 3 gld. pri tvrdki

J. Kaučič v Gorici.

na Kornju ter pri tvrdki **G. Ferd. Resberg** v Gorici v stari cukrarni v kapucinski ulici.

Važno za usnjarje!

Posojilnica v Konjicah kupila je iz zapuščine znanega tovarnarja Janeza Stanzer tovarno za usnje in hišo z gospodarskim poslopjem.

Tovarna za usnje pripravljena je za 20 do 30 delavcev in se ponuja na najem ali za nakup. Več pove **Dr. Ivan Rudolf**, odvetnik v Konjicah na Štajerskem.

Autorizovani potovalni urad

Alojzija Mozetič v Trstu,

Piazza del Negozianti št. 1,

posreduje potovanja v Azijo, Afriko, Ameriko, Avstralijo in po vsej Evropi; zastopa najboljša parobrodarska društva; prireja zabavne vožnje; posreduje zavarovanja proti nezgodam in poučuje radovoljno in brezplačno, pisмено in ustmeno v vseh potovalnih zadevah; jamči za najnižje cene in najboljšo postrežbo.

Prvi in najstarejši

fotografično - umetniški zavod **Ant. Jerkiča** v Gorici na Travniku št. 11 (poleg nadškoflje) prevzema vsa v fotografično stroko spadajoča dela do naravne velikosti. Izdeluje nadalje fotografije na porcelan, na broše (po najnovejši iznajdbi), na platno, na svilo itd. Akvarele in oljate slike; posnema po starih fotografijah pomembnejšo ali povečevalno na najkrajši način. Jamči za neprekosljivo delo. — Cene poštene.

Kaj je

„Servus?“

„Posojilnica v Celju“

oddaje v najem v „Narodnem domu“ več prodajalnic, katere so zelo ugodne za vsako trgovino. „Narodni dom“ stoji na vogalu trga cesarja Josipa na Ljubljanski cesti, po kateri gre ves promet iz savinjske doline. Nasproti „Narodnemu domu“ je c. kr. okrajno glavarstvo in c. kr. davčni urad. V „Nar. domu“ sta dva denarna zavoda, namreč „Celjska posojilnica“ in „Južnoštajerska hranilnica“; nadalje je tu čitalnica in shajališče vseh narodnih društev. Pismene ponudbe je uložiti pri „Posojilnici v Celju“.

Aite & Zadnik - Trst

Via Nuova na vogalu via S. Lazzaro. Nove naročbe najmodernejšega blaga za zimsko sezono so nam uže prisle in so: Flanela, sukno, volnene tkanine za gospe in gospode. Veliki izbor ovratnikov in ovratnic vsakovrstne barve in velikosti.

Zaloga vsakovrstnih potreb za šivilje, krojače in kitničarke. Uzorci na zahtevo franko. Blago se razšilja poštino prosto. Za mnogobrojni obisk tako meščanom, okolčanom in za najnim naročnikom se priporočata udana **Aite & Zadnik.**

Davno skušeno dijet. kosmet. sredstvo (za naribanje) za ojačenje in krepljenje žil in kit človeškega telesa.

Kwizde fluid

Znamka kača (fluid za touriste)

Rabljen z uspehom od turistov, kolesarjev in jezdecov za ojačenje in okrepjenje po daljnjih potih.

Cena 1/2, steklenice 1 gl. 1/2, stek. 60 nč. Dobiva se pristen v vseh lekarnah.

Glavna zaloga: **G Okrožna-lekarna, Kornuburg pri Dunaju.**

Svetoivansko konsumno društvo

v prostorih narodnega doma (na pošti) naznanja, da toči vedno najboljša vina črna in bela, kakor tudi steinfeldsko marčno pivo.

Za obilen obisk se priporoča slavnemu občinstvu iz mesta in okolice in slavnim društvom **ODBOR.**

Liniment. Capsici comp. s sidrom

iz Richterjeve lekarni v Pragi.

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 40 nč., 70 nč., in 1 gl. po vseh lekarnah. Zahteva naj se blagovoljno to splošno priljubljeno domače sredstvo na kratko kot

Richterjev liniment s „sidrom“

ter naj se previdnostno vsprejmejo le take steklenice kot pristne, ki imajo znano varstveno znamko „sidra“.

Richterjeva lekarna „Pri zlatem levu“ v Pragi

Zastop dvokoles „Swift“ iz orožarne v Steyru

in imata podplana v Gorici, na cesti Fran Josipa (Corso) št. 4.

Lastna izdelovalnica dvokoles „Swift“, žičnih blazin (Drathmatratzen), popravilnica dvokoles, šivalnih strojev, pušk itd.

Nanska ulica 14:

Prodajalnice šivalnih strojev, pušk, sivojiva in drugega orodja pa imata

Saunig & Dekleva, v Nanski ulici št. 16.

Vse stroje za poljedelstvo in vinogradstvo

CENE Z NOVA ZNIŽANE

Stiskalnice za grozdje, diferencijalna sestava. Ta sestava stiskalnice ima največjo pritiskujočo moč izmed vseh drugih, kakoršnih - kol stiskalnic.

Stiskalnice za masline, hidravliške stiskalnice, brizgaljke proti peronosperi, Vermorelove sestave.

Te moje brizgaljke so znane kakor najboljšje ter najcenejše; avtomatične brizgaljke, tlačne priprave za tlačiti jagode, stiskalnice za seno, triere itd. v najboljšem postrežbu.

Ig. Heller, Duna

II/3, Praterstrasse 49.

Cenike in pričevala zastoj!

Iščem zastopnikov! Cuvati se je ponarejanj!